

Een (ervarings)deskundige loopbaanbegeleider *door Margot Bouwens*

Tien jaar geleden werd Gineke de Witt-Huberts slechthorend. Ze was toen P&O-adviseur en werkte 40 uur per week. Voor haar werk moest ze veel telefoneren en overleggen. Dat ging niet meer. Sinds augustus 2006 werkt ze 28 uur per week als loopbaanbegeleider bij GGMD voor Doven en Slechthorenden. Haar slechthorendheid heeft een positieve invloed op haar werk: "Mensen vinden het prettig dat ze mij niet hoeven uit te leggen hoe het is om slechthorend te zijn. Ik ben ervaringsdeskundig."

Voordeel van een loopbaanbegeleider die alleen werkt voor doven en slechthorenden is dat ze bekend zijn met hun vragen en situaties. Gineke: "We doen qua werk hetzelfde als andere loopbaanbegeleiders alleen hebben wij ons gespecialiseerd in doven en mensen met hoorproblemen. Wij kunnen gebarentaal en kennen de dovencultuur. We weten waar ze tegen aanlopen op hun werk, welke hulpmiddelen er zijn en hoe je een werkplek het beste in kunt richten etc." Mensen zonder werk of die door hun plots- of laatdoofheid ander

werk moeten zoeken, worden door loopbaanbegeleiders begeleid naar (ander) werk. "Zeker bij plots- en laatdoven is de eerste stap vaak het opnieuw ontdekken wat ze willen en wat ze kunnen. Als je door je gehoorverlies afscheid moet nemen van het werk dat je graag doet, kan dat best moeilijk zijn. Het is een proces waar ze doorheen moeten. Daar ondersteunen we ze bij. Afscheid nemen, identiteitsverlies en loslaten zijn onderwerpen die ook aan de orde komen in het loopbaantraject. Niet denken in wat niet meer kan, maar denken in wat wél kan. Als de knop om is, zijn ze klaar om de arbeidsmarkt op te gaan."

Zelf doen

"We gaan uit van de zelfredzaamheid, ze moeten het zelf doen", vertelt Gineke. "Ik heb geen la vol vacatures. Daar waar nodig ondersteunen we. Veel plots- en laatdoven hebben in geen jaren gesolliciteerd en de laatste jaren is er wel veel veranderd op het sollicitatievlak. In de krant kijken en een brief schrijven is niet meer van deze tijd. Dat is wennen. Dus ondersteunen we bijvoorbeeld bij het inzetten van social media als LinkedIn. Verder denken we mee over waar mogelijkheden liggen, we zetten ons netwerk in,

adviseren over trainingen en helpen bij het oefenen van hoe presenteer je je bij een potentiële werkgever. Soms doen we een rollenspel, met alles erop en eraan. Dan ben ik de werkgever. Ik verwacht dan dat ze gepast gekleed en goed voorbereid op het gespeelde sollicitatiegesprek komen. Dat kan heel leerzaam zijn en neemt vaak de zenuwen wat weg."

Wanneer schakel je een loopbaanbegeleider in

Jobcoaching

Een loopbaanbegeleider voor doven en slechthorenden kan bij verschillende situaties ingezet worden. Bijvoorbeeld bij problemen op de werkvloer. De loopbaanbegeleider kan dan jobcoaching inzetten. De jobcoach gaat daarbij in gesprek met de werknemer, het team en de leidinggevende om te bepalen waar men in relatie tot het gehoorverlies, tegen aanloopt. “Het gaat dan om onderwerpen als belastbaarheid en communicatie op de werkvloer. Om de situatie te verbeteren, worden gezamenlijk leerdoelen vastgesteld en daar wordt onder begeleiding van de jobcoach aan gewerkt. In dit soort situaties geef ik ook vaak samen met de cliënt, voorlichting aan de collega’s over het omgaan met een dove of slechthorende collega. We laten ze ervaren hoe het is om bijvoorbeeld tinnitus te hebben. Dat helpt vaak enorm, alleen al om begrip te kweken.”

Arbeidsdeskundig onderzoek

Loopbaanbegeleiding kan ook ingeschakeld worden als mensen hun werk niet meer kunnen doen als gevolg van gehoorverlies. “Als mensen daardoor in de ziektewet terecht zijn gekomen of dreigen te komen, kan onze arbeidsdeskundige een arbeidsdeskundigonderzoek doen. Zij onderzoekt of de huidige functie nog passend is. Mocht dit niet zo zijn dan kijken we of de functie passend te maken is. Of dat binnen de organisatie andere functies bestaan die passend zijn of passend gemaakt kunnen worden.”

Reorganisaties

Als bij een reorganisatie iemand boventallig wordt, kan de werkgever een outplacementtraject aanbieden. Een loopbaanbegeleider kijkt dan samen met de cliënt naar werk buiten de organisatie.

Re-integratie

Iemand die werkloos wordt of uit een uitkering wil komen, kan een re-integratietraject volgen. Zowel de cliënt als het UWV als de gemeente kan daarom vragen. “Het is raadzaam daar zelf om te vragen bij het UWV of DWI. Geef daarbij aan dat je het traject wilt lopen bij een organisatie die bekend is met plots- en laatdoofheid.”

Loopbaanoriëntatie traject

Dit zijn korte trajecten voor particulieren. Meestal om erachter te komen wat kan en wil ik nog meer. Of welke studierichting kan ik het beste kiezen. “Ze kunnen dan bijvoorbeeld een beroepenbelangstellingstest doen. Die geeft inzicht in interesses en in zaken als welke bedrijfscultuur bij je past. Ook dat is goed om te weten als je op zoek gaat naar een (andere) baan.”

Kosten

Loopbaanbegeleiding door GGMD wordt veelal gefinancierd door het UWV. Ook gemeenten of werkgevers betalen geregeld de kosten van deze begeleiding. De korte trajecten voor particulieren betalen de mensen doorgaans zelf.

Wilt u meer informatie over loopbaanbegeleiding neem dan contact op met GGMD voor Doven en Slechthorenden via contact@ggmd.nl.

Top 10 sollicitatietips van loopbaanbegeleider Gineke

1. Boor je netwerk aan

Tegenwoordig worden de meeste banen via via gevonden. Laat zoveel mogelijk mensen weten dat je werk zoekt. Misschien leidt het niet direct tot een baan, maar elk gesprek levert je iets op, bijvoorbeeld een idee, een contact waar jij weer mee verder kunt.

2. Weet wat je wilt en wat je kunt

Zorg ervoor dat je dat in twee zinnen kunt vertellen zodat mensen het kunnen onthouden. Oefen die zinnen voor de spiegel of op een huisgenoot. Zodat als iemand vraagt naar wat voor werk je op zoek bent, je een goed verhaal klaar hebt.

3. Maak een LinkedIn profiel aan

Een LinkedIn profiel is onmisbaar. Besteed er ook aandacht aan. Zorg dat het up-to-date en volledig is. Zodat iedereen die je profiel bekijkt gelijk weet wat je kunt en wat je wilt.

4. Zet in je brief en cv niet dat je doof of slechthorend bent

De kans dat je niet op gesprek wordt uitgenodigd omdat werkgevers onbekend zijn met doven en slechthorenden en wat zij kunnen, is groot. Meld het aan het begin van het gesprek. Geef ook kort aan wat je nodig hebt om goed te kunnen communiceren. Vraag bijvoorbeeld om duidelijk te articuleren zodat je kunt spraakafzien. Je gesprekspartner merkt dan gelijk dat je je prima redt en dat het geen probleem is.

5. Meld het als je een tolk meeneemt

Neem je een (schrijf)tolk mee als je op gesprek gaat? Meld dat dan een dag ervoor aan degene met wie je het gesprek hebt. Je wilt je gesprekspartner er niet mee overvallen.

6. Bereid je goed voor op het gesprek

Bedenk van tevoren welke vragen je kunt verwachten en wat je daarop gaat antwoorden. Als in de vacature staat dat nauwkeurig zijn belangrijk is voor de functie, bedenk dan hoe je kunt aantonen dat je dat bent. En bekijk de website van het bedrijf. Laat in het gesprek ook merken dat je je voorbereid hebt. Zeg bijvoorbeeld: “Op uw website heb ik gezien dat . . . , dat spreekt mij aan omdat . . .”

7. Draai problemen om naar kansen

Ziet de werkgever problemen die samenhangen met het doof zijn of het hoorprobleem? Draai ze om naar kansen. Twee voorbeelden. Moeilijk communiceren? Mensen met een hoorprobleem zorgen er juist voor dat goede communicatie blijvend aandacht krijgt. Lastig vergaderen? Mensen met een hoorprobleem zorgen juist voor structuur in vergaderingen.

8. Maak het niet zwaarder dan het is

Laat door wat je zegt en door je eigen houding zien dat jouw doof- of slechthorendheid voor het werk geen probleem hoeft te zijn. Hoe spannend ook zo'n sollicitatiegesprek, probeer er wat luchtigheid, wat humor in te brengen. Dat werkt altijd beter.

9. Ga niet in de put zitten bij een afwijzing

Bij solliciteren horen afwijzingen. Vervelend maar waar. Ga bij een afwijzing niet in de put zitten, solliciteren kost al energie genoeg. Bedenk dat zij iets missen door jou niet aan te nemen en ga fluitend verder.

10. Heb je hulp nodig, schakel die dan in

Heb je hulp nodig, bijvoorbeeld om helder te krijgen wat je wilt, wat je kunt en wat realistisch is? Schakel die hulp dan in. Bij GGMD werken loopbaanbegeleiders die met je kunnen communiceren en die begrijpen hoe het is om als dove of slechthorende je weg te vinden op de arbeidsmarkt.